

ת"פ 47136/04/16 - מדינת ישראל נגד יונתן שמואל ירושלמי

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 47136-04-16 מדינת ישראל נ' ירושלמי

בפני בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד רחל אהרוני

המאשימה

נגד

יונתן שמואל ירושלמי ע"י עו"ד ורד בירגר

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של מעשה פזיזות ורשלנות, תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות ותקיפת שוטר. הודאת הנאשם באה בעקבות הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים, אשר כלל תיקונים שונים בכתב האישום. ואלו עובדות כתב האישום המתוקן:

אישום ראשון

ביום 21.04.16 בשעה 17:30 נהג הנאשם באיזור צומת גוש עציון, במכונית מסוג רנו, אשר נפסלה לשימוש מספר חודשים קודם לכן. יחד עם הנאשם היו במכונית שתי בנותיו. הנאשם נסע על שטח הפרדה על מנת לעקוף עומס תנועה והשוטר מתן בר נוי (להלן: **השוטר מתן**), אשר כיוון תנועה במקום, הורה לנאשם לעצור את מכוניתו. הנאשם סירב לעצור ונסע מהמקום תוך שעלה על כיכר. השוטר מתן נכנס לניידת, הפעיל סירנה, רדף אחרי הנאשם והורה לו באמצעות מערכת כריזה לעצור את מכוניתו, אך הנאשם התעלם מהוראות השוטר ונמלט ממנו.

במהלך המרדף נסע השוטר מתן במקביל למכוניתו של הנאשם בניסיון לעקוף אותו ולעוצרו, והנאשם סטה מנתיבו לכיוון הניידת מספר פעמים, על מנת להפחיד את השוטר, אשר נאלץ לסטות מנתיבו. לבסוף הצליח השוטר לעקוף את מכוניתו של הנאשם, ניסה לחסום אותו והורה לו לעצור, אך הנאשם עקף את הניידת והמשיך במנוסתו.

באיזור בית אומר נאלץ הנאשם לעצור את מכוניתו בשל עומס תנועה שהיה במקום והשוטר מתן הצליח לעקוף אותו ולחסום את מכוניתו. השוטר ירד מן הרכב וביקש מהנאשם תעודה מזהה אך הנאשם סירב, טען כי בתו חולה וכי הוא בדרכו אל הרופא ונסע מן המקום עד שנעצר במחסום משטרה שהוצב בהמשך הדרך.

השוטרים במחסום ניגשו אל הנאשם, ביקשו ממנו תעודה מזהה פעם נוספת, אך הוא סרב ואמר לשוטרים "מי אתם בכלל, אני לא סופר אתכם ויש לי ילדה חולה פה ושיש לי ילדה חולה אני לא רואה אף אחד ממטר". אחד השוטרים הכניס את ידו לרכב על מנת לכבות את המנוע אך הנאשם הדף את ידו. גם כשהגיע קצין משטרה למקום,

סרב הנאשם למסור תעודה מזהה. לבסוף, לאחר שמסר הנאשם תעודה מזהה, הוא שוחרר משום שהיה עם בנותיו.

בגין מעשיו אלה הורשע הנאשם בעבירות של מעשה פזיזות ורשלנות ובתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות.

אישום שני

בעקבות האישום הראשון, זומן הנאשם לחקירה אך סירב להתייצב. ביום 25.04.16 בשעת ערב, הגיעו השוטרים אלי ג'אן ויניב נגרני אל בית הוריו של הנאשם על מנת להביאו לחקירה. כשהבחין הנאשם בשוטרים ניסה להימלט אך השוטר יניב תפס אותו. הנאשם דחף את השוטר יניב בשתי ידיו, עד אשר השתלט עליו. השוטרים בקשו מהנאשם להתלוות עמם לתחנת המשטרה, אך הנאשם סרב ונעצר על ידי השוטרים.

במהלך האירוע, ניסו אביו, אמו, אחיו ואחותו של הנאשם לסכל את מעצרו בכך שדחפו ומשכו את השוטרים והיכו אותם, ועל כן קראו השוטרים לתגבורת. גם לאחר שהגיעו שוטרים נוספים המשיך הנאשם להתנגד למעצרו ותקף את השוטרים יחד עם אחיו. אביו של הנאשם הדף את אחד השוטרים אשר נפל ארצה ופרק את הכתף. השוטרים נאלצו להשתמש בגז פלפל על מנת להשתלט על הנאשם ועל בני משפחתו.

כתוצאה מהתקיפה פרק שוטר אחד את כתפו ונשרט בבטנו, בראשו ובידו ופונה לקבלת טיפול רפואי. שוטר אחר נשרט בידו.

בגין מעשיו אלה, הורשע הנאשם בתקיפת שוטרים. להשלמת התמונה אבהיר, כי המאשימה הודיעה שטרם התקבלה החלטה בעניין הגשת כתבי אישום כנגד יתר המעורבים באישום השני, אך נשלחו אליהם מכתבי ידוע וצפוי כי החלטה תתקבל בקרוב (נכון ליום שמיעת הטיעונים לעונש, 25.12.17).

הודאת הנאשם באה בעקבות הסדר דיוני, אשר כלל תיקונים בכתב האישום. בישיבת הטיעונים לעונש הוסיפה ב"כ המאשימה, כי ההסדר שבין הצדדים כלל גם הסכמה כי המאשימה תעתור לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל, אשר לא צוינה בפרוטוקול הדיון בו הוצג ההסדר.

לאחר שהתקבל תסקיר שירות המבחן, ובטרם שמיעת הטיעונים לעונש, ביקש הנאשם לחזור בו מחלק מהדברים בהם הודה. בהחלטה מיום 30.11.17 דחיתי את בקשתו. עניין זה גרר החלפת יצוג והביא להתארכות מסויימת של ההליכים.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת המעשים שביצע הנאשם ולערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצועם ובהם השמירה על בטחון הציבור, הגנה על גופו וכבודו של אדם והשמירה על שלטון החוק והסדר הציבורי. כמו כן הפנתה לכך כי מעשיו של הנאשם באישום השני הביאו להשתלשלות אירועים אלימה שבסופה נפצעו שוטרים. אשר על כן ביקשה לקבוע שני מתחמי ענישה נפרדים, לעניין האישום הראשון ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 10-24 חודשי מאסר בפועל ולעניין האישום השני ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי עבודות שירות לבין מאסר בפועל. לאור אלה ולאור התחייבותה במסגרת ההסדר בו הודה הנאשם, ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם עונש כולל של 18 חודשי מאסר, מאסר מותנה, קנס ושליטת רישיון נהיגה.

ב"כ הנאשם שמה את הדגש על נסיבותיו האישיות המורכבות של הנאשם ועל העובדה כי בעת האירוע מושא האישום הראשון הייתה אשתו מאושפזת והטיפול בבנותיו היה באחריותו ועל כן היה נתון ללחץ והתנהל בצורה שגויה. כמו כן התיחסה לאירוע טראגי שחוותה המשפחה, אשר הביא לתוצאות קשות והשפיע על חייו של הנאשם ועל חיי משפחתו בצורה בלתי הפיכה. ב"כ הנאשם ציינה כי הנאשם מקבל אחריות מלאה לחלקו באירוע וזאת בניגוד לדברים העולים מתסקיר שירות המבחן. כמו כן הפנתה לכך שבאישום השני מעורבים עוד כמה מבני משפחתו של הנאשם, אשר חלקם חמור משלו, אך רק נגדו הוגש אישום. לאור הנסיבות המיוחדות ביקשה לאפשר לנאשם ולמשפחתו לפנות לדרך טיפולית ולהפנותו לקבלת חוות דעת של הממונה על עבודות השירות.

שני הצדדים הפנו לפסיקה לתמיכה בטיעוניהם.

כחלק מהראיות לעונש העידה אשתו של הנאשם, הגב' יערה ירושלמי. בדבריה תיארה את הקושי שחוותה משפחתו של הנאשם מאז שנפטרה בתם התינוקת לפני כ- 13 שנה. כמו כן סיפרה על תלותה בנאשם ועל מצבה הרפואי, לגביו לא ארחיב על מנת שלא לפגוע בפרטיותה. במהלך הדיון הוגשו מסמכים לעניין זה ובהם תיעוד רפואי (במ/6) ומכתבים מהמחלקה לשירותים חברתיים בקריית ארבע (במ/3 ובמ/4).

הנאשם אמר את המילה האחרונה. בדבריו לפני ביקש לקבל אחריות על חלק מהמעשים בהם הורשע. כמו כן הביע רצון לטיפול ולשיקום וביקש להימנע מהטלת מאסר ממש בשל הפגיעה במשפחתו.

מתחם העונש הולם

אמנם הנאשם הורשע בשני אישומים נפרדים, אך ניתן לראותם כארוע עברייני אחד שהחל במעשים מושא האישום הראשון והסתיים ימים בודדים אחר כך, במסגרת אירועי האישום השני. לפיכך אקבע מתחם עונש הולם אחד לשני האישומים.

במהלך הארוע מושא האישום הראשון, נהג הנאשם בצורה מסוכנת ומסכנת: הנאשם סרב להישמע להוראות שוטר לעצור את רכבו, נמלט בנהיגה פרועה ואף הסיט את רכבו מספר פעמים לכיוון הניידת שניסתה לעוצרו, והשוטר נאלץ לסטות לצד על מנת להתחמק מפגיעה. פעמיים נעצר הנאשם ונמלט שנית, עד שנעצר ע"י מחסום משטרת. וגם לאחר שנעצר הנאשם הוא המשיך במריו וסרב להזהות לפני השוטרים.

הרקע למעשיו של הנאשם באישום הראשון לא הובהר: על פי עובדות האישום, הנאשם טען לפני השוטרים כי הוא לוקח את בתו החולה לרופא ועל כן הוא ממהר. לפני שירות המבחן טען הנאשם, כי השוטר כיוון לעברו את נשקו ולכן הוא חשב שמדובר במחבל וברח מהמקום. בטיעוניהם לעונש טענה ב"כ הנאשם, כי בתו של הנאשם חשבה שהשוטר שעמד בצומת הוא מחבל ולכן הנאשם נסע על שטח הפרדה. מדובר בהסברים סותרים, אשר אף אחד מהם לא נתמך בראיות. אוסיף על כך, כי התקשיתי לראות מדוע סבר הנאשם ששוטר לבוש מדים, הדולק אחריו בניידת משטרה עם סירנה ומערכת כריזה הוא מחבל. אותה מידה התקשיתי להבין למה לקיחת ילדה לרופא אמורה לכלול בריחה פרועה משוטרים, תוך סיכון חייה של הילדה.

משכך, אין לפני כל הסבר מדוע מלכתחילה סרב הנאשם לעצור כאשר הורה לו השוטר מתן לעשות כן.

במסגרת האישום השני, הגיעו שוטרים לבית הוריו של הנאשם על מנת לאתרו לצורך חקירת האירועים מושא האישום הראשון. הנאשם דחף את השוטר יניב וניסה להימלט מידי. כמו כן התנגד למעצרו ותקף שוטרים יחד עם אחיו.

התנגדותו של הנאשם יצרה אוירה אלימה ומשפחתו של הנאשם שניסו לסייע לנאשם לסכל את מעצרו, הכו, דחפו ומשכו את השוטרים במקום. כתוצאה מהמעשים פרק השוטר יניב את ידו ונחבל בראשו ויתר השוטרים נשרטו בידיהם.

השתלשלות האירועים כפי שהיא מתוארת בשני האישומים שבכתב האישום מעידה על העדר מעצורים של הנאשם ועל כך כי מורא החוק ממנו והלאה. הנאשם לא בחל בדבר ובכל אחד ממפגשיו עם השוטרים נהג באלימות ולא חשש כי מעשיו יובילו לפגיעה המעורבים. ניסיונותיו של הנאשם להתחמק מניידת המשטרה שביקשה לעוצרו, סיכנו בצורה קשה את השוטרים ואת יתר המשתמשים בדרך. התנגדותו של הנאשם למעצר בבית הוריו גררה את בני משפחתו והביאה לכך ששוטרים נחבלו במהלך הארוע.

חומרה יתרה אני רואה בכך שבמהלך הארוע מושא האישום הראשון הנאשם הסיע את שתי בנותיו במכונית אשר נפסלה משימוש מספר חודשים קודם לכן ואז נמלט משוטרים בנהיגה פרועה, תוך שכמעט ונגח בניידת משטרה אשר רדפה אחריו, כשבנותיו עמו במכונית. מעשיו של הנאשם סיכנו לא רק אותו ואת השוטרים, אלא גם את בנותיו. העובדה שהנאשם לא נרתע מלסכן את חייהן של שתי בנותיו על מנת לברוח מהשוטרים מעידה על מסוכנותו הרבה ועל העדר מעצורים. עוד אומר, כי התקשיתי ליישב בין טיעוני ב"כ הנאשם בדבר הנזק שיגרם למשפחתו אם יגזר עליו מאסר, ובין התנהגותו של הנאשם, אשר גילה במהלך הארוע אדישות לשלומן ובטחונן של בנותיו.

פסיקה רבה עסקה בחומרתן של עבירות נהיגה פרועה אגב בריחה משוטרים ונקבע, כי על דרך הכלל יש להשית בגין מעשים אלו עונשי מאסר בפועל, לריצוי ממש, בשל הסיכון הטמון בהן והצורך להרתיע מפני ביצוען. ר' עפ"ג 57079-01-15, בוחבוט ועפ"ג 32487-05-16, ג'בר (שניהם של בית המשפט המחוזי בירושלים, ובשניהם אושר מתחם עונש הולם של מאסר לריצוי ממש לתקופה שבין מספר חודשים ועד שנה וחצי בגין נהיגה פרועה במהלך בריחה משוטרים). ר' גם ת"פ 21714-09-13, אבו אלקיעאן (בית המשפט המחוזי בירושלים, כב' הש' כהן), שם נקבע מתחם של מאסר בפועל לתקופה שבין שמונה חודשים ועד עשרים חודש בגין עבירות דומות.

הנאשם ניצל את התחשבותם של השוטרים בארוע מושא האישום הראשון, אשר שחררו אותו על מנת שלא להותיר את בנותיו ללא הורה, ונמנע מלהתייצב לחקירה כאשר זומן. כאשר הגיעו שוטרים לבית הורי הנאשם הוא ניסה להתחמק מהם, וכאשר עוכב סרב להתלוות לשוטרים והתנגד למעצר, באופן אשר הסתיים בארוע אלים בו תקף שוטרים יחד עם בני משפחתו. הדבר מלמד על העדר מוחלט של מורא הדין או כבוד לשלטון החוק ולאוכפיו. על אף העובדה כי כתב האישום אינו מייחס לנאשם באופן ישיר את הפגיעות שנגרמו לשוטרים כתוצאה מאירועי האלימות בבית הוריו, עולה ממנו כי לנאשם תרומה מכרעת להשתלשלות האירועים.

שוטרי משטרת ישראל, במיוחד שוטרי מערך הסיוור, מבצעים מלאכה קשה, שוחקת וכפוית טובה, תוך חיכוך מתמיד עם אוכלוסיה קשה, ואין כל מקום כי יהיו נתונים לאלימות על ידי פורעי חוק בעת ביצוע תפקידם. רבות נאמר על החשיבות שבהגנה על שוטרים ובהרתעה הנדרשת על מנת למנוע פגיעה בהם. יפים ר' לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 3236/98 אבו דריס נ' מדינת ישראל (1998):

"מה שנראה בעיני חמור ומחריד כאחד הוא עצם הרעיון שאזרחים מרשים לעצמם לתקוף שוטרים במהלך מילוי תפקידם, לא בשל מעשה התגרות או מעשה בלתי חוקי שעשו השוטרים, אלא בשל עצם העובדה שהשוטרים רצו לבצע את תפקידם. שוטרי משטרת ישראל נמצאים בחזית המאבק בפשע, לרוב בגופם ממש. לעתים הם מסכנים את חייהם ברצותם למלא את תפקידם כראוי. ביקורת שגרתית של שוטרי סיוור ביחס למכונית חשודה היא דבר יום ביומו, ואין

להעלות על הדעת שינסו להפריעה באמצעים אלימים הפוגעים בגופם של השוטרים ומסכנים את בריאותם".

ר' גם ע"פ הייב נ' מדינת ישראל 8704/08 (2009), שם נדון עניינו של נאשם אשר ברח משוטרים בנהיגה פרועה ותקף את השוטרים כאשר עצרו אותו:

"מעשיהם של המערערים, שכללו איומים ותקיפה של שוטרים הממלאים תפקיד ציבורי על פי דין הינם בבחינת התנהגות פלילית חמורה ושלוחת כל רסן, אשר קוראת תיגר על אושיות שלטון החוק תוך התעלמות מופגנת מנורמות התנהגות ראויות שיש להקפיד עליהן"

לאור חומרת מעשיו של הנאשם והסיכון בו העמיד את השוטרים ואת בנותיו, מתחם העונש ההולם את מכלול המעשים הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין שמונה חודשים ועד עשרים וארבעה חודשים, לצד עונשים נלווים, ובכלל זה פסילה מלנהוג ברכב.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות

הנאשם יליד 1978. נשוי ואב לארבע בנות. לחובתו מספר הרשעות קודמות:

בשנת 2009 הורשע בעבירה של קבלת דבר במרמה והוטלו עליו מאסר מותנה, צו של"צ וצו מבחן.

בשנת 2011 הורשע הנאשם בעבירות של איומים והפרעה לשוטר והוטלו עליו מאסר מותנה וקנס.

בשנת 2011 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפת עובד ציבור והוטלו עליו מאסר מותנה וקנס.

לחובת הנאשם גם מספר הרשעות תעבורה, ובין היתר אי ציות לשוטר במדים (משנת 2014) וסטייה מנתיב, נהיגה בקלות ראש, התנהגות הגורמת נזק ואי השארת פרטים (משנת 2009). הרשעות אלו רלוונטיות לעניינו, שכן הן מלמדות כי אין מדובר במקרה יחיד בו נוהג הנאשם בניגוד לחוק ומסרב לציית להוראות שוטרים.

תסקיר שירות המבחן סוקר את קורות חייו של הנאשם ונסיבותיו האישיות, אשר מטעמי שמירה על פרטיותו אמנע מלהרחיב ביחס אליהן. מהתסקיר עולה כי בשל מצבה הרפואי של אשת הנאשם היא תלויה בו וחוששת להימצא בנפרד ממנו, במידה אשר מקשה עליו לקיים אורח חיים נורמטיבי ולעבוד בצורה סדירה. כמו כן עולה, כי הנאשם סובל ממספר בעיות רפואיות.

הנאשם לא קיבל לפני שירות המבחן אחריות מלאה למעשיו והכחיש חלק מעובדות כתב האישום. כמו כן הנאשם גילה עמדה קורבנית ביחס לאירועים, טען כי נעשה לו עוול והתקשה להבין את חומרת מעשיו ולגלות אמפתיה לנפגעים. להערכת שירות המבחן, נתונים אלו מהווים גורמי סיכון להישנות עבירה. מנגד עלה מהתסקיר, כי הנאשם הביע נכונות להשתתף בהליך טיפולי למרות אמביוולנטיות וספקנות לצורך בטיפול.

לאור כל אלה, המליץ שירות המבחן להשית על הנאשם מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צו מבחן לצורך בחינת שילובו של הנאשם בקבוצה טיפולית.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו, אשר חסכה זמן שיפוטי ויש בה ללמד על הפנמה של הנאשם ביחס לפסול במעשיו. גם אם מהתסקיר עולה שקבלת אחריותו של הנאשם למעשיו חלקית, עדיין יש לייחס להודאתו משקל.

כמו כן לקחתי בחשבון את העובדה שמכל המעורבים בארוע מושא האישום השני, רק הנאשם הועמד לדין, למרות שחלפו מאז האירוע מעל 20 חודשים - והתקשיתי להבין מדוע עדיין לא גבשה המאשימה החלטה בעניינם של יתר המעורבים. גם אם אין בכך כדי לבסס טענה של אכיפה בררנית, יש בכך קושי, אותו אבטא בקביעת העונש בתוך המתחם.

נתתי משקל רב גם למצבה הרפואי של אשת הנאשם ולכך שהיא ובנותיהם תלויות בו במידה רבה.

לחובת הנאשם זקפתי את עברו הפלילי והתעבורתי, שגם אם אינו מכביד, הוא כולל עבירות דומות. כמו כן זקפתי לחובתו את חוסר הפנמתו את הפסול שבמעשיו ואת קבלת האחריות החלקית למעשיו.

לאור אלה, ראיתי להטיל על הנאשם עונש בצד הנמוך של מתחם העונש ההולם שקבעתי לעיל, אך לא בתחתיתו, כאשר הסיבה המרכזית בגינה לא אמצה את הדין עם הנאשם היא מצבה הרפואי של אשתו ותלותן של בנות משפחתו בו.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. עשרה חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 25.2.17. מתקופה זו ינוכו ימי מעצרו של הנאשם והצדדים יגישו הודעה מתואמת בענין.
- ב. חמישה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור אחת מן העבירות בהן הורשע או עבירה של נהיגה בפסילה תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ג. שמונה חודשי פסילה מלנהוג ברכב. הפסילה תחל מיום 14.1.18. ימי מאסרו של הנאשם לא יובאו בחשבון במנין התקופה. הנאשם יפקיד את רשיונו עד השעה 12:00 אך הנאשם רשאי לנגד השעה 18:00.
- ד. חצי שנה פסילה על תנאי למשך שלוש שנים מהיום. ימי מאסרו של הנאשם לא יובאו בחשבון במנין תקופת התנאי.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירותי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר בבית סוהר ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

ניתן היום, כ"ג טבת תשע"ח, 10 ינואר 2018, במעמד הצדדים.